

**Msze św. w tygodniu
w dni powszednie
w Sanktuarium:**

*od poniedziałku do piątku
wieczór o godz. 17.00,

*od wtorku do piątku
rano o godz. 7.00

*w sobotę **nowenna** rano
o **godz. 8.00**

***Siostry:** godz. 7.00.

***Droga Krzyżowa: /piątek**

#Jaśliska, godz. 17.00

#Wola, godz. 15.30

***Gorzkie Żale: /niedziela**

#Jaśliska, godz. 15.00

#Wola, godz. 9.30 po Mszy św.

Wielki Post—droga krzyżowa

Wśród nabożeństw, w czasie których wierni oddają cześć męce Pańskiej, mało jest tak lubianych jak Droga Krzyżowa. W czasie tego nabożeństwa wierni uczuciowo idą tą samą drogą, którą Jezus przeżył w czasie ostatnich dni swego ziemskiego życia: od Góry Oliwnej, gdzie w "ogrodzie zwanym Getsemani" (Mk 14, 32) "począł się lękać" (Łk 22, 44), aż do Góry Kalwarii, gdzie został ukrzyżowany między dwoma łożami (por. Łk 23, 33), i do ogrodu, w którym został pochowany w nowym grobie wykutym w skale (por. J 19, 40-42).

Świadectwem umiłowania tego nabożeństwa przez lud chrześcijański są niezliczone Drogi Krzyżowe w kościołach, w sanktuariach, na dziedzińcach klasztornych, a także na otwartym powietrzu, we wsiach i na pagórkach, a każda z tych stacji ma odmienny kształt i swoją sugestywną wymowę.

Droga krzyżowa jest syntezą różnych wyrazów pobożności wprowadzonych we wczesnym średniowieczu. Są nimi: pielgrzymki do Ziemi Świętej, w czasie których wierni pobożnie odwiedzają miejsca

męki Pańskiej; nabożeństwo do "upadków Chrystusa" pod ciężarem krzyża; nabożeństwo do "bolesnych dróg Chrystusa", które polega na procesyjnym przechodzeniu z jednego kościoła do drugiego na pamiątkę drogi, którą przeżył Jezus w czasie swojej męki; nabożeństwo do "stacji Chrystusa", tzn. do tych momentów, w których Jezus przystaje na drodze prowadzącej na Kalwarię zatrzymywany przez katów, wyczerpany trudem, lub - powodowany miłością - nawiązuje dialog z mężczyznami i kobietami, które towarzyszą Jego męce. W swej aktualnej formie, czego dowodzą świadectwa z pierwszej połowy XVII wieku, Droga Krzyżowa, rozpowszechniona przede wszystkim przez św. Leonarda z Porto Maurizio (+ 1751), zatwierdzona przez Stolicę Apostolską i ubogacona od pustami, liczy 14 stacji.

Droga Krzyżowa jest drogą wytyczoną przez Ducha Świętego, Boski Ogień, który płonął w sercu Chrystusa (por. Łk 12, 49-50) i zaprowadził Go na Kalwarię; jest drogą umiłowaną przez Kościół, który przechował żywą pamięć o słowach i wydarzeniach ostatnich dni swego Oblubieńca i Pana.

W nabożeństwie Drogi Krzyżowej widoczny jest także wpływ różnych i charakterystycznych dla duchowości chrześcijańskiej wyrazów pobożności, którymi są: rozumienie życia jako drogi i pielgrzymowania; jako przejścia z ziemskiego wygnania do niebieskiej ojczyzny przez misterium krzyża; pragnienie wiernego naśladowania męki Chrystusa; potrzeba naśladowania Chrystusa, gdyż uczeń powinien postępować za Mistrzem, dźwigając codziennie własny krzyż (por. Łk 9, 23). Z podanych wyżej motywów Droga Krzyżowa jest nabożeństwem szczególnie odpowiednim dla okresu Wielkiego Postu.

Dla owocnego odprawiania Drogi krzyżo-

wej mogą być użyteczne następujące wskazania:

-forma tradycyjna ze swoimi 14 stacjami stanowi typową formę tego nabożeństwa. Przy różnych okazjach nie jest jednak wykluczone zastąpienie tej czy innej "stacji" innymi wydarzeniami ewangelicznymi z bolesnej drogi Chrystusa, które nie są uwzględnione w formie tradycyjnej; -w każdym przypadku istnieją formy alternatywne Drogi Krzyżowej, zatwierdzone przez Stolicę Apostolską lub stosowane publicznie przez papieża. Teksty takich nabożeństw uważa się za oryginalne i można z nich korzystać zależnie od różnych okoliczności;

Droga Krzyżowa jest nabożeństwem, którego treść stanowi męka Chrystusa. Zaleca się kończyć je w taki sposób, aby wiernych przygotować do pełnego wiary i nadziei oczekiwania na zmartwychwstanie Chrystusa. Dla przykładu po końcowej stacji Drogi Krzyżowej w Jerozolimie wierni zatrzymują się w Bazylice Grobu Pańskiego (*Anastasis*) na nabożeństwo stanowiące pamiątkę zmartwychwstania Pana.

WIKTORIA I JÓZEF ULMOWIE
SAMARYTANIE Z MARKOWEJ

Rodzina Ulmów c.d.

Żydzi byli ukrywani w Markowej przez kilka rodzin, ale największą grupę w swoim domu przyjęli Ulmowie. Stało się to najprawdopodobniej w grudniu 1942 roku. Byli to znajomi Ulmów z Łańcuta: Saul Goldman z synami Baruchem, Mechelem, Joachimem i Mojżeszem oraz z sąsiadki Ulmów z Markowej, a zarazem córki Chaima Goldmana – krewnego wspomnianego wyżej Saula: Gołda Grünfeld i Lea Didner. Ta ostatnia ukrywała się wraz z małą córeczką o imieniu Reszla.

Saul Goldman miał ok. 70 lat i handlował bydłem. Mieszkał w Łańcutcie, ale był znany w Markowej, do której często przyjeżdżał w interesach. Z kolei rodzice Lei i Gołdy to Chaim i Estera Goldmanowie, którzy jako nieliczni Żydzi byli i rolnikami, i handlarzami, prowadzącymi sklepik w Markowej.

Wiemy, że Józef Ulma wraz z Goldmanami zajmował się garbowaniem skór, które sprzedawał, by zarobić na życie. Umożliwiało to położenie domu Ulmów na uboczu wsi. Ukrywający się Żydzi zapewne łożyli na swoje utrzymanie; nic jednak nie wskazuje na to, aby Ulmowie pomagali im w zamian za

gratyfikację finansową. Nawet pod koniec okupacji Gołda Grünfeld dysponowała jeszcze złotymi precjozami, które przy jej zwłokach znaleźli niemieccy żandarmi.

Duże ilości jedzenia, które kupowała Wiktorina, zwracały jednak uwagę otoczenia i sugerowały, że w ich domu mieszkają nie tylko członkowie rodziny. Pozostaje zagadką, kto i kiedy doniósł Niemcom o ukrywających się Żydach. Prawdopodobnie był to Włodzimierz Leś – posterunkowy Polnische Polizei, czyli granatowy policjant z Łańcuta. Według ustaleń podziemia był on wyjątkowo gorliwym współpracownikiem niemieckich okupantów. Dokumenty sugerują również, że nim Goldmanowie zwrócili się o pomoc do Ulmów to właśnie Leś za pieniądze pomagał im ukrywać się w Łańcutcie, a później wypędził, zatrzymując jednocześnie ich majątek.

Nocą z 23 na 24 marca 1944 r. do Markowej przyjechało 5 żandarmów i od 4 do 6 granatowych policjantów. Grupą dowodził szef łańcuckiej żandarmerii, porucznik Eilert Dieken.

Podczas snu zastrzelono trójkę Żydów, wkrótce zastrzelono pozostałych. Przed dom wyprowadzono Józefa Ulmę oraz jego ciężarną żonę Wiktorię. Następnie po naradzie z podwładnymi Dieken rozkazał również rozstrzelać dzieci. W kilka chwil zamordowano 17 osób – w tym rodzące się dziecko.

o zakończeniu masakry Niemcy przystąpili do grabieży gospodarstwa i przedmiotów należących do zamordowanych. Mieszkańców wsi przymuszono do pogrzebania zabitych. Zostały wykopane dwa doły – w jednym pochowano Ulmów, w drugim Żydów. Na koniec oprawcy urządzili libację na miejscu kaźni. W styczniu 1945 roku ciała rodziny Ulmów zostały ekshumowane i przeniesione na miejscowy cmentarz parafialny. Dwa lata później podjęto szczątki zamordowanych Żydów i pochowano je na cmentarzu w Jagielle wraz z ofiarami masakry z 14 grudnia 1942 r.

Jedynym żandarmem osądzonym za zbrodnię z Markowej był Josef Kokott. W wyniku procesu, który toczył się przed Sądem Wojewódzkim w Rzeszowie w 1958 r., został skazany na karę śmierci, którą następnie zamieniono na dożywocie. Po zmianie przepisów kara zmniejszona do 25 lat pozbawienia wolności. Zmarł w bytomskim więzieniu w 1980 roku.

Policjant granatowy Włodzimierz Leś został natomiast osądzony i ukarany przez Polskie Państwo Podziemne. 11 września 1944 roku polskie podziemie wykonało na nim wyrok

śmierci. Dowódca żandarmów, Eliert Dieken, został po wojnie policjantem w Esens w Dolnej Saksonii. Nie żył już, gdy w latach 60. XX w., prokuratura przy Sądzie Krajowym w Dortmundzie wszczęła śledztwo w sprawie zbrodni popełnionych przez żandarmerię niemiecką w okupowanym powiecie jarosławskim. Zmarł w 1960 r. jako szanowany obywatel. Zarówno jego, jak i pozostałych uczestników mordu, nigdy nie osiągnęła sprawiedliwość.

W 1995 r. Józef i Wiktoria Ulmowie zostali uhonorowani medalem Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. W 2010 roku prezydent Lech Kaczyński odznaczył ich pośmiertnie Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. Ubogie małżeństwo z Markowej stało się patronem szkoły i ulic. Ich imię nosi też jedyne w Polsce Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej, otwarte w marcu 2016 roku w Markowej.

24 marca – dzień śmierci rodziny Ulmów z Markowej – od 2018 r. jest obchodzony jako Narodowy Dzień Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką dla uczczenia tych wszystkich, którzy pomimo ogromnego niebezpieczeństwa niesli pomoc ludności żydowskiej.

Ogłoszenia duszpasterskie

1. Msze św. w tym tygodniu w Sanktuarium: od poniedziałku do piątku wieczór o godz. 17.00 i od wtorku do piątku rano o godz. 7.00, u Sióstr o godz. 7.00. W Woli w piątek o godz. 15.30.

2. Dzisiaj pierwsza niedziela miesiąca. Adoracja Najświętszego sakramentu i zmiana tajemnic różańcowych. Składka przeznaczona na Wyższe Seminarium Duchowne w Przemyślu i zbiórka do puszek na misje ad gentes.

3. Dzisiaj Gorzkie Żale w Sanktuarium o godz. 15.00. Na Woli Gorzkie Żale bezpośrednio po Mszy św. o godz. 9.30. Zachęcam wszystkich do licznego udziału w tych nabożeństwach pasyjnych wszystkich parafian zwłaszcza dzieci i młodzież. Na tych nabożeństwach Drogi Krzyżowej i Gorzkich Żali zbierana jest składka, która przeznaczona będzie na kwiaty do Bożego Grobu.

4. W piątek Droga Krzyżowa w Sanktuarium o godzinie 17.00, na Woli o godz. 15.30, a po nabożeństwie Drogi Krzyżowej Msza święta. Prosimy aby na Drogę Krzyżową dzieci przynosiły ze sobą krzyże. Podczas Drogi Krzyżowej dzieci będą

otrzymywały naklejki związane z Wielkim Postem.

5. W tym tygodniu zapraszam na spotkania duszpasterskie: we wtorek spotkanie ministrantów młodszych do klasy 5, w środę Dzieci Maryi, w czwartek HSNPSP, w piątek o 15.30 spotkanie scholii, a po Mszy św. spotkanie młodzieży.

6. W zakrystii są do nabycia „Paschaliki” na stół wielkanocny i miód w cenie 10 zł. Zebrane pieniądze przekazanie będą do Caritas Archidiecezji Przemyskiej.

7. W środę Dzień Kobiet. W ten dzień podczas Mszy św. będziemy modlić się za wszystkie kobiety o błogosławieństwo Boże i opiekę Matki Bożej królowej Nieba i Ziemi.

8. W czwartek adoracja Najświętszego Sakramentu od godziny 16.00.

9. W sobotę o godz. 8.00 Msza św., a po niej nowenna do Matki Bożej Królowej Nieba i Ziemi.

10. Bóg zapłać za wszystkie ofiary składane na remont i ogrzewanie naszych świątyń. W tym tygodniu firma zajmująca się nagłośnieniami wymieniła kable mikrofonowe w ścianach, oraz zamieszono nowy głośnik przy wejściu do kościoła. Dotychczasowe kable były bardzo zużyte co powodowało częste awarie nagłośnienia.

11. Dziękuję za utrzymanie czystości w naszych świątyniach. Do sprzątanía Sanktuarium w sobotę na godzinę 9.00 proszę: Monika Farbaniec, Agnieszka Biłas, Katarzyna Farbaniec, Krystyna Czajka, Ewa Łątka, Maria Kuchta, Maria Farbaniec.

12. Do sprzątanía Kościoła w Woli w sobotę na godz. 9.00 proszę: Helena Chowaniec, Agnieszka Łątka.

13. Szkoła w Jaśliskach przystąpiła do projektu „Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci”. W zamian za przyniesiony zużyty sprzęt szkoła otrzyma bon na zakup materiałów biurowych, nagród itp. Termin składania do 8 marca. Miejsce zbierania elektrośmieci parking przy szkole. Zbierane zostaną: KOMPUTERY, DRUKARKI, MONITORY, TELEFONY, SPRZĘT RTV I AGD, BATERIE, AKUMULATORY, KABLE, TUSZE ATRAMENTOWE. NIE ODBIERAMY TONERÓW I SWIETŁÓWEK. W poniedziałek 6 marca prosimy o wystawienie elektrośmieci na drogę główną od 8:00 - 10:00, jeśli ktoś nie ma możliwości samodzielnego dostarczenia elektrośmieci do szkoły.

Intencje Mszalne, 6 –12 marca 2023

poniedziałek, 6 marca

07:00 /Siostry/ + Jan Plewa /21 r. śm./

17:00 + Władysław Marczak /2 r. śm./

17:00 /poza/ + Ewelina Chowaniec /od Pracowników Rejonu w Krośnie Generalnej Dyrekcji Dróg i Autostrad; /poza/ + Krystyna Magierowska /od Rady Gminy Jaśliśka; /poza/ + Michał Nowotarski /13 gr./; /poza/ + Władysław Marczak /6 gr./

wtorek, 7 marca

07:00 /Siostry/ + Krystyna Magierowska /od Małgorzaty i Stanisława Winnickich z rodz.

07:00 Int. dziękczynna za nawrócenie i łaskę chrztu św. oraz posługę ks. Jana Barana

17:00 + Anna Lorenc

17:00 /poza/ + Ewelina Chowaniec /od Pracowników Rejonu w Krośnie Generalnej Dyrekcji Dróg i Autostrad; /poza/ + Michał Nowotarski /14 gr./; /poza/ + Władysław Marczak /7 gr./

środa, 8 marca

07:00 /Siostry/ + Krystyna Magierowska /od Jana Łątki

07:00 Intencja własna /R/

17:00 + Jan, Czesława, Stanisław, Piotr Patlewicz

17:00 /poza/ + Ewelina Chowaniec /od rodz. Huk; /poza/ + Michał Nowotarski /15 gr./; /poza/ + Władysław Marczak /8 gr./

czwartek, 9 marca

07:00 /Siostry/ Int. za zm. Dziadków: + Aniela, Józef, Józefa, Piotr

07:00 Intencja własna /R/

17:00 + Bronisława, Stanisław Bałaban

17:00 /poza/ + Ewelina Chowaniec /od OSP w Twierdzy

17:00 /poza/ + Krystyna Magierowska /od Róże św. Rodziny

17:00 /poza/ + Michał Nowotarski /16 gr./

17:00 /poza/ + Władysław Marczak /9 gr./

piątek, 10 marca

07:00 /Siostry/ + Krystyna Magierowska /od rodz. Orlińskich z Jaślik z dziećmi

07:00 Intencja własna /C/

15:30 /Wola/ + Lesław Ryń /od córki Agaty z mężem i dziećmi

17:00 + Zbigniew Majdosz /od syna Mateusza z rodz.

17:00 /poza/ + Ewelina Chowaniec /od rodz. Szmydów z Twierdzy

17:00 /poza/ + Michał Nowotarski /17 gr./

17:00 /poza/ + Władysław Marczak /10 gr./

sobota, 11 marca

07:00 /Siostry/ + Lesław Ryń /od Dariusza z rodz.

08:00 Nowenna: Int. o zdrowie błog. Boże opiekę MB potrzebne łaski dla Kamila Patlewicz z okazji 30 tych urodzin; + Henryka Farbaniec /od Pracowników UG i GOPS w Jaśliśkach; + Zbigniew Majdosz /od Przemysława Drąg; + Tekla Zawada /od Agnieszki i Rafała Wróblewskich; + Łucja Dyląg /od swatów z Wisłoka; + Stanisław Kaczor /od Pracowników Pogotowia Ratunkowego w Krośnie; + Michał Kostycz /od Pszczelarzy z Jaślik; + Henryka Kurdyła /od rodz. Gęborys; + Kazimierz Pażucha /od kuzynki Teresy z mężem; + Aneta Kropaczek /od Jana i Haliny Farbaniec; + Ewelina Chowaniec /od Wiesława Kurdyła z rodz.

08:00 /poza/ + Michał Nowotarski /18 gr./; /poza/ + Władysław Marczak /11 gr./

niedziela, 12 marca

07:00 /Siostry/ + Franciszek, Karolina Mezglewscy

08:00 + Henryka Niziołek /1 r. śm./

08:00 /poza/ + Ewelina Chowaniec /od Dyr. i Współpr. Oddz. Generalnej Dyr. Dróg Krajowych i Autostrad w Rzeszowie

09:30 /Wola/ + Marian, Mikołaj, Tekla, Zofia Biłas; + Benedykt Dulski

11:00 1/ + Włodzimierz Madej /od córki z rodz.

11:00 2/ Za parafian

11:00 /poza/ + Michał Nowotarski /19 gr./; /poza/ + Władysław Marczak /12 gr./